

<http://dx.doi.org/10.16926/rp.2022.14.11>

Dariusz GREGORCZYK

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

<https://orcid.org/0000-0002-1111-5220>

Sprawozdanie z V Konferencji Naukowej z cyklu „Bezpieczeństwo Polski w XX i XXI wieku. Dyplomacja w systemie bezpieczeństwa państwa” Częstochowa 25–26 października 2022 r.

W dniach 25–26 października 2022 r. pod honorowym patronatem JM Rektora prof. dr hab. Anny Wypych-Gawrońskiej, w Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie odbyła się dwudniowa V Konferencja Naukowa z cyklu **Bezpieczeństwo Polski w XX i XXI wieku**. Organizatorem była Katedra Nauk o Bezpieczeństwie Wydziału Nauk Społecznych UJD w Częstochowie, kierowana przez prof. dr hab. Janusza Zuziaka. Konferencja była kolejną debatą naukową poświęconą problematyce bezpieczeństwa Polski w XX i XXI w., którą już od kilku lat organizował Instytut Nauk Społecznych i Bezpieczeństwa, a obecnie Katedra Nauk o Bezpieczeństwie.

Celem tegorocznej konferencji było podkreślenie znaczenia dyplomacji w działaniach na rzecz umacniania pozycji międzynarodowej Polski i rozszerzania jej stosunków z państwami Europy i świata. Z tego względu debata naukowa skupiła się na ukazaniu wieloaspektowej roli **Dyplomacji w systemie bezpieczeństwa państwa** od odzyskania przez Polskę niepodległości po 123 latach niewoli aż do czasów współczesnych.

Uroczystego otwarcia V Konferencji Naukowej dokonali JM Rektor prof. dr hab. Anna Wypych-Gawrońska, prof. dr hab. Henryk Ćwięk – przewodniczący Komitetu Naukowego, oraz prof. dr hab. Janusz Zuziak – kierownik Katedry Nauk o Bezpieczeństwie. W swoim wystąpieniu prof. dr hab. Anna Wypych-Gawrońska podkreśliła, że jest to już piąta konferencja zorganizowana przez UJD, co świadczy o tym, iż problematyka bezpieczeństwa naszego kraju jest wciąż istotą i ważną, zwłaszcza w kontekście rozgrywających się wydarzeń na Ukrainie.

W konferencji wzięli udział naukowcy i eksperci problematyki z piętnastu ośrodków akademickich, doktoranci, a także studenci naszego Uniwersytetu na kierunku bezpieczeństwo narodowe. W trakcie dwudniowej debaty akademickiej, która składała się z pięciu bloków tematycznych, zaprezentowano ponad trzydzieści referatów oraz przeprowadzono kilka paneli dyskusyjnych.

Pierwszy blok tematyczny, prowadzony przez prof. dr. hab. Tadeusza Paneciego, dotyczył powstania, kształtowania i funkcjonowania dyplomacji polskiej w okresie II Rzeczypospolitej. W tej części konferencji swoje referaty przedstawili, m.in.: prof. dr. hab. Karol Olejnik: *Dyplomacja a wojna*, prof. dr. hab. Janusz Zuziak: *Początki polskiej dyplomacji wojskowej*, prof. dr. hab. Jerzy Prochwicz: *Dyplomacja w walce o granice w latach 1918–1923*, prof. dr. hab. Henryk Ćwięk: *Wywiad i dyplomacja Polski w okresie zagrożenia wojennego ze strony Trzeciej Rzeszy*, prof. dr. hab. Andrzej Misiuk: *Sojusze wywiadowcze II RP*, prof. dr. hab. Jerzy Będźmirowski: *Polska Marynarka Wojenna w działaniach dyplomatycznych na rzecz budowania bezpieczeństwa morskiego państwa w latach II RP*, prof. dr. hab. Stanisław Zarychta: *Dyplomacja morska*.

Druga część obrad była kontynuacją pierwszego panelu z tematycznym uzupełnieniem działań polskiej dyplomacji pod koniec lat 30. ubiegłego wieku, w okresie II wojny światowej oraz w latach 60. XX w. W tej części konferencji referaty wygłosili: prof. UJD dr. hab. Andrzej Krzak: *Działalność informacyjna Attachatu Wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej w Belgradzie w latach dwudziestych i trzydziestych XX wieku*, prof. UW dr. hab. Jan Stanisław Ciechanowski: *Dyplomacja oraz wywiad i kontrwywiad II RP na Półwyspie Iberyjskim podczas II wojny światowej*, prof. dr. hab. Tadeusz Panecki: *Zabiegi dyplomacji RP na emigracji w czasie II wojny światowej dotyczące wyjścia z wojny satelitów III Rzeszy: Włoch, Węgier i Rumunii*, prof. dr. hab. Roman Kochnowski: *Bezpieczeństwo Polski w działalności dyplomacji PRL drugiej połowy lat 60. XX wieku*.

W trzeciej części konferencji, której moderatorem był prof. UJD dr. hab. Andrzej Krzak, prelegenci w swoich wystąpieniach skupili się na szczegółowych aspektach funkcjonowania współczesnej polskiej dyplomacji, w tym na takich obszarach, jak: bezpieczeństwo militarne, międzynarodowe czy gospodarcze. W trakcie panelu efekty prowadzonych badań przedstawili, m.in.: prof. UJD dr. hab. Paweł Wolnicki: *Prawno-kanoniczne uwarunkowania misji legackiej wizytatora apostolskiego Achillesa Ratti*, prof. dr. hab. Andrzej Ciupiński: *Stanowisko Polski wobec Europejskiego Kompasów Strategicznego*, prof. dr. hab. Andrzej Drzewiecki: *Dyplomacja obronna Rzeczypospolitej Polskiej po 2015 roku pod rządami „Zjednoczonej Prawicy”*, prof. UJK dr. hab. Marek Leszczyński: *Dyplomacja gospodarcza jako obszar oddziaływania polityki ekonomicznej państwa*, prof. UAM dr. hab. Mieczysław Sprengel: *Zarządzanie współczesną placówką dyplomatyczną w kulturze Azji Północno-Wschodniej na przykładzie polskiej placówki dyplomatycznej w Republice Korei*.

Drugi dzień konferencji naukowej obejmował dwa panele, podczas których zostały wygłoszone kolejne referaty oraz przeprowadzono dyskusję naukową i wymianę poglądów w świetle zaprezentowanych przez prelegentów tez. W tym dniu obradom przewodniczył prof. dr hab. Jerzy Prochwicz. Tematyka referatów była bardzo zróżnicowana i obejmowała okres czasów powojennych, jak również aktualnie rozgrywających się wydarzeń na arenie międzynarodowej i krajowej. Wygłoszone referaty odnosiły się do problematyki funkcjonowania polskich placówek dyplomatycznych na świecie, ich struktur i pełnionej roli, ale także zadań, jakie są związane z aktualnymi wyzwaniami współczesnego świata. W zaprezentowanych wystąpieniach uczestnicy konferencji zwracali także uwagę na takie obszary, jak: e-dyplomacja, dyplomacja gospodarcza, paradyplomacja czy publiczna dyplomacja samorządowa. Prelegentami w ostatnim dniu debaty byli, m.in.: mgr Tomasz Grzywański: *Organizacja i działalność wybranych placówek attachatów wojskowych RP w latach 1918–1923*, prof. URz dr hab. Patryk Pleśkot: *Między Warszawą, Tokio a Moskwą. Meandry dyplomacji PRL w dobie „Solidarności” na przykładzie ambasady w Tokio w 1981 r.*, prof. UJD dr hab. Jan Ryszard Sielezin: *Rola i znaczenie MSW i MON w polityce zagranicznej RP w latach 1989–1993*, prof. UJK dr hab. Ryszard Niedźwiecki: *Organizacja i przebieg kształcenia kandydatów do wojskowej służby zagranicznej*, dr Zuzanna Halina Sielska: *Twiplomacy wobec wyzwań współczesnego świata*, dr hab. Adrian Szumski: *Zadania o charakterze dyplomatycznym w działalności oficera łącznikowego Policji polskiej*, dr Wawrzyniec Kowalski: *Kwestia skuteczności działań dyplomatycznych podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa. Postrzeganie wiarygodności RB ONZ w świetle inwazji Rosji na Ukrainę*, dr Igor Ksenicz: *Ku modelowi polskiej paradyplomacji: doświadczenia międzynarodowe*, mgr Rafał Zajęcki: *Dyplomacja publiczna samorządów lokalnych w dobie pandemii COVID-19 i kryzysu ukraińskiego na przykładzie Miasta Kielce*.

W trakcie konferencji, po zakończeniu każdej jej części, miała miejsce dyskusja, która była połączona z możliwością zadawania pytań prelegentom – również ze strony publiczności, co dodatkowo przyczyniło się do ciekawej, a momentami wręcz bardzo interesującej, wymiany poglądów i opinii. Należy podkreślić bardzo aktywny udział w konferencji studentów naszej Uczelni z kierunku bezpieczeństwo narodowe, zarówno w organizacji, pomocy przy prowadzeniu konferencji, jak i aktywnym uczestnictwie w debacie naukowej. Między innymi student kierunku BN Katedry Nauk o Bezpieczeństwie – Jan Kosik – w drugim dniu konferencji wygłosił ciekawy referat pt. *Biografia polityczna Leona Wasilewskiego, wybrane elementy*.

Konferencja, która odbyła się w dniach 25–26 października br. w Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie, dała możliwość wymiany poglądów na temat aktualnych oraz prognozowanych działań dyplomacji polskiej, w kontekście zagrożeń związanych z wojną rosyjsko-ukraińską. Udział w dyskusji przedstawiciele środowisk

naukowych, jak również studentów, pozwolił zapoznać się z rolą i zadaniami szeroko pojętej dyplomacji w kontekście doświadczeń historycznych, jak i współczesnych wyzwań.

Wzorem ubiegłych lat kierownik Katedry Nauk o Bezpieczeństwie WNS prof. dr hab. Janusz Zuziak zaprosił wszystkich uczestników do wzięcia udziału w VI Konferencji, pt. ***Bezpieczeństwo Polski w XX i XXI wieku. Polska w międzynarodowych misjach pokojowych 1953–2023***, która zostanie zorganizowana w październiku 2023 r. wspólnie ze Stowarzyszeniem Kombatantów Misji Pokojowych ONZ.